

SADRŽAJ

PREDGOVOR	I
1. UVOD	1
2. URBANISTIČKI ASPEKT PARKIRANJA	7
2.1. Sadržaji grada i naselja kao generatori parkiranja	9
2.2. Funkcionisanje prostornih struktura i parkiranje	15
2.3. Gustina nastanjenosti i gustina automobila	15
2.4. Kretanja i vrste putovanja	16
2.5. Kada nastaje problem parkiranja?	25
3. ZAHTEVI ZA PARKIRANJE	27
3.1. Zahtevi za parkiranje prema strukturi transportnih sredstava	28
3.1.1. Putnički automobili	28
3.1.2. Autobusi	29
3.1.3. Teretna vozila	29
3.1.4. Motocikli i mopedi	30
3.1.5. Bicikli	30
3.2. Zahtevi za parkiranje duž putnih pravaca	31
3.2.1. Parkiranje na autoputevima	31
3.2.2. Parkiranje na magistralnim i regionalnim putevima	32

3.2.3. Parkiranje na ostalim putevima	32
3.3. Zahtevi za parkiranje u gradovima	32
4. KARAKTERISTIKE PARKIRANJA	37
4.1. Elementi infrastrukture za parkiranje	38
4.1.1. Mesto za parkiranje (parking mesto)	40
4.1.2. Vanulično parkiralište	41
4.1.3. Parking garaža	41
4.2. Elementi funkcionisanja parkiranja	43
4.2.1. Karakteristike funkcionisanja parkiranja	43
4.2.1.1. Motiv parkiranja	44
4.2.1.2. Trajanje parkiranja	45
4.2.1.3. Izmena parkiranja (obrt parkiranja): (k)	49
4.2.1.4. Rastojanje pešačenja (L_p)	50
4.2.1.5. Obim parkiranja (O_p)	53
4.2.1.6. Nakupljanje automobila (Akumulacija parkiranja – A)	55
4.2.1.7. Potražnja parkiranja (p)	58
4.2.2. Karakteristike infrastrukture za parkiranje	58
5. STRATEGIJA UPRAVLJANJA PARKIRANJEM	61
5.1. Opšti ciljevi strategije upravljanja parkiranjem	67
5.2. Direktni ciljevi strategije upravljanja parkiranjem	69
6. KONTROLA I UPRAVLJANJE PARKIRANJEM	71
6.1. Pojam i značaj kontrole i upravljanja parkiranjem	71
6.2. Utvrđivanje stanja parkiranja	72
6.2.1. Podaci kojima se opisuje postojeće stanje parkiranja	73
6.2.2. Tipovi istraživanja parkiranja	73
6.2.3. Elementi istraživačkog postupka	76
6.2.3.1. Formulacija istraživačkog problema	77
6.2.3.2. Priprema istraživanja – Organizacija istraživanja	77
6.2.3.3. Metodologija istraživanja	79
6.2.3.4. Rad na prostoru istraživanja – Operativni plan rada	83
6.2.3.5. Obrada i analiza rezultata istraživanja	86
6.2.3.6. Prikazivanje rezultata istraživanja	87
6.2.3.7. Zaključna razmatranja i preporuke	89
6.2.4. Informaciona osnova parkiranja – IOP	90
6.3. Politika parkiranja	94
6.3.1. Mere za upravljanje zahtevima za parkiranje	96

6.3.1.1. Alternativni načini prevoza.....	96
6.3.1.2. Režimi dinamičkog saobraćaja i parkiranje	101
6.3.1.3. Informisanje i vođenje korisnika kroz mrežu saobraćajnica ...	104
6.3.1.4. Parkiranje i bezbednost saobraćaja	110
6.3.2. Mere u podsistemu parkiranja	111
6.3.2.1. Tehničko regulisanje parkiranja.....	112
6.3.2.2. Režimi parkiranja.....	114
6.3.2.3. Tarifni sistemi parkiranja.....	121
6.3.2.4. Sistem kontrole i sankcionisanja prekršaja u parkiranju	126
6.3.3. Dinamika uvođenja mera.....	131
6.4. Zakonska regulativa u oblasti parkiranja.....	133
6.5. Politika parkiranja, komunikacija i prihvatanje	134
6.5.1. Politika parkiranja i komunikacija.....	134
6.5.1.1. Opšta komunikacija	135
6.5.1.2. Direktna komunikacija.....	136
6.5.1.3. Individualna komunikacija.....	136
6.5.2. Politika parkiranja i prihvatanje	136
6.6. Efekti kontrole i upravljanja	139
7. EKONOMSKI ASPEKT PARKIRANJA	141
7.1. Način finansiranja izgradnje javnih objekata za parkiranje.....	143
7.2. Prihod od naplate parkiranja.....	145
7.2.1. Prihodi od naplate parkiranja u slučaju naplate po započetoj vremenskoj jedinici za naplatu.....	146
7.2.1.1. Maksimalno mogući prihod od naplate parkiranja.....	146
7.2.1.2. Ostvarivi (realno očekivani) prihod	148
7.2.2. Prihodi od naplate parkiranja u slučaju naplate parkiranja za efektivno vreme jednog parkiranja	150
7.3. Veličina i značaj gubitaka od neregulisanog i neuređenog parkiranja	151
7.3.1. Troškovi traganja za slobodnim mestom.....	151
7.3.2. Troškovi goriva	152
7.3.3. Gubitak prihoda od neplaćene naknade za parkiranje	153
7.3.4. Troškovi životne sredine	153
SPISAK POJMOVA	155
LITERATURA	159
BELEŠKA O AUTORU	163